

- (2) Organizacija odobrena za vođenje kontinuirane plovidbenosti zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima mora se, tijekom vođenja kontinuirane plovidbenosti tih zrakoplova, pridržavati postupaka opisanih u organizacijskom priručniku, osim ukoliko je drugačije opisano specifičnim postupcima u dodatku priručnika.
- (3) Dodatak organizacijskog priručnika mora sadržavati:
- izjavu odgovorne osobe organizacije da Dodatak nije dio organizacijskog priručnika, te da se Dodatak odnosi samo na postupke sa zrakoplovima tijekom korištenja u posebnim aktivnostima;
 - postupak kojim se osigurava da uvjerenje o vraćanju zrakoplova u uporabu tijekom korištenja u posebnim aktivnostima bude kao što je propisan ovim pravilnikom;
 - postupak za utvrđivanje da li zrakoplov udovoljava zahtjevima Dijela M Pravilnika o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima prije korištenja u aktivnostima koje nisu posebne aktivnosti;
 - postupak za evidenciju da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima;
 - postupak za evidenciju svakog početka i kraja korištenja u posebnim aktivnostima; i
 - ostale postupke koji se razlikuju od postupaka odobrenih u organizacijskom priručniku.

Članak 8.

(Održavanje zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima)

- Uvjerenje o vraćanju u uporabu zrakoplova nakon radova održavanja, a tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, izdaje organizacija ili osoba, odgovarajuće odobrena sukladno Pravilniku o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.
- Uvjerenje o vraćanju u uporabu zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima se izdaje na način propisan Pravilnikom o kontinuiranoj plovidbenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima, uz iznimku izjave u uvjerenju o vraćanju u uporabu koja treba glasiti:
"Potvrđuje se da su u ovoj potvrdi o vraćanju zrakoplova u uporabu navedeni radovi obavljani sukladno Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati operatori zrakoplova, osoblje i organizacije uključeni u održavanje i vođenje kontinuirane plovidbenosti EASA zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, osim ako nije drugačije specificirano, i da se u odnosu na te radove zrakoplov smatra spremnim za vraćanje u uporabu."
ili u slučaju da se izdaje na engleskom jeziku:
"Certifies that the work specified except as otherwise specified was carried out in accordance with 'Regulation on conditions to be met by operators, personnel and organizations involved in the maintenance and continuing airworthiness management of EASA aircraft while used in the specific state activities' and in respect to that work the aircraft is considered ready for release to service."
- Organizacija odobrena za održavanje zrakoplova tijekom korištenja u posebnim aktivnostima, mora se tijekom održavanja tih zrakoplova pridržavati postupaka opisanih u organizacijskom priručniku, osim ukoliko je drugačije opisano specifičnim postupcima u dodatku priručnika.

- (4) Dodatak organizacijskog priručnika mora sadržavati:
- izjavu odgovorne osobe organizacije da dodatak nije dio organizacijskog priručnika, te da se dodatak odnosi samo na postupke sa zrakoplovima tijekom korištenja u posebnim aktivnostima;
 - postupak za osiguravanje da uvjerenje o vraćanju zrakoplova u uporabu tijekom korištenja u posebnim aktivnostima bude kao što je propisan ovim pravilnikom;
 - postupak za prepoznavanje da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima;
 - postupak za prepoznavanje svakog početka i kraja korištenja u posebnim aktivnostima; i
 - ostale postupke koji se razlikuju od postupaka odobrenih u organizacijskom priručniku.

Članak 9.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu šest mjeseci od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj 1-3-02-2-287-1/15
26. ožujka 2015. godine
Banja Luka

Generalni ravnatelj
Dorđe Ratkovića, v. r.

На основу члана 16. и 61. став (2) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09) и члана 14. став (1) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 39/09), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О УСЛОВИМА КОЈЕ МОРАЈУ ЗАДОВОЉАВАТИ ОПЕРАТОРИ ВАЗДУХОПЛОВА, ОСОБЉЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ УКЉУЧЕНИ У ОДРЖАВАЊЕ И ВОЂЕЊЕ КОНТИНУИРАНЕ ПЛОВИДБЕНОСТИ EASA ВАЗДУХОПЛОВА ТОКОМ КОРИШЋЕЊА У ПОСЕБНИМ АКТИВНОСТИМА

Члан 1.

(Предмет)

Овим правилником се прописују захтјеви које морају задовољавати оператори ваздухоплова, особље и организације укључени у одржавање и вођење континуиране пловидбености EASA ваздухоплова уписаних у Регистар цивилних ваздухоплова Босне и Херцеговине током коришћења тих ваздухоплова у посебним активностима.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се користе у овом правилнику имају следеће значење:

- EASA ваздухоплов:** Ваздухоплов за који се сматра да има EASA важећи сертификат типа или ограничени сертификат типа и за које је иницијално издато Увјерење о пловидбености на обрасцу EASA Form 25, односно, Ограничено увјерење о пловидбености на обрасцу EASA Form 24.
- Посебне активности:** Активности наведене у члану 1. став 2. тачка (а) Правилника о заједничким правилима у подручју цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбједност ваздушног саобраћаја: војне, царинске и полицијске активности, активности потраге и спасавања, противпожарне активности, актив-

ности обалске страже или сличне послове и службе.

- ц) **Сертификат:** било који облик признања да је аеронаутички производ, дио и уређај, организација или особа у складу са примјењивим захтјевима, укључивши одредбе овога правилника.
- д) **EASA:** Европска агенција за безбједност ваздушног саобраћаја.
- е) **Оператор:** Физичко или правно лице које ваздухоплов користи за обављање посебних активности.

Члан 3.

(Примјењиви захтјеви)

На одржавање и вођење континуиране пловидбености ваздухоплова, током коришћења EASA ваздухоплова у посебним активностима, примјењује се Правилник о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима.

Члан 4.

(Надлежно тијело)

За надзор примјене овога правилника надлежно тијело је Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: VHDCА).

Члан 5.

(Важност сертификата)

Сертификати издати ваздухопловима у складу са Правилником о сертификацији ваздухоплова, пројектних и производних организација или Правилником о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима прије њиховог коришћења у посебним активностима, а током коришћења ваздухоплова у посебним активностима, сматрају се искључиво националним сертификатима издатим у складу са одредбама овога правилника.

Члан 6.

(Обавезе оператора ваздухоплова)

- (1) Оператор ваздухоплова мора обезбиједити да у сваком тренутку из књижице ваздухоплова буде јасно видљиво да ли се ваздухоплов тренутно користи у посебним активностима.
- (2) Ако се ваздухоплов у посебним активностима користи повремено, оператор ваздухоплова мора обезбиједити да сваки почетак и крај тих активности буде забиљежен у књижицу ваздухоплова.
- (3) Прије почетка активности, које нису посебне активности, оператор ваздухоплова мора обезбиједити путем одговарајуће одобрене организације за вођење континуалне пловидбености да ваздухоплов задовољава захтјеве Дијела М Правилника о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима, те задовољавање тих захтјева мора потврдити уписом у књижицу ваздухоплова.

Члан 7.

(Континуирана пловидбеност ваздухоплова током коришћења у посебним активностима)

- (1) Организација одобрена за вођење континуиране пловидбености ваздухоплова у складу са Дијелом М Правилника о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и

уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима може водити континуирану пловидбеност ваздухоплова током коришћења у посебним активностима ако од VHDCА добије одобрење додатка организационог приручника у којем су описани поступци специфични за вођење континуиране пловидбености ваздухоплова у складу са овим правилником.

- (2) Организација одобрена за вођење континуиране пловидбености ваздухоплова током коришћења у посебним активностима мора се, током вођења континуиране пловидбености тих ваздухоплова, придржавати поступака описаних у организационом приручнику, осим уколико је другачије описано специфичним поступцима у додатку приручника.
- (3) Додатак организационог приручника мора садржавати:
 - а) изјаву одговорног лица организације да Додатак није дио организационог приручника, те да се Додатак односи само на поступке са ваздухопловима током коришћења у посебним активностима;
 - б) поступак којим се обезбјеђује да увјерење о враћању ваздухоплова у употребу током коришћења у посебним активностима буде као што је прописан овим правилником;
 - ц) поступак за утврђивање да ли ваздухоплов задовољава захтјеве Дијела М Правилника о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима прије коришћења у активностима које нису посебне активности;
 - д) поступак за евиденцију да ли се ваздухоплов тренутно користи у посебним активностима;
 - е) поступак за евиденцију сваког почетка и краја коришћења у посебним активностима; и
 - ф) остале поступке који се разликују од поступака одобрених у организационом приручнику.

Члан 8.

(Одржавање ваздухоплова током коришћења у посебним активностима)

- (1) Увјерење о враћању у употребу ваздухоплова након радова одржавања, а током коришћења у посебним активностима, издаје организација или лице, одговарајуће одобрена у складу са Правилником о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима.
- (2) Увјерење о враћању у употребу ваздухоплова током коришћења у посебним активностима се издаје на начин прописан Правилником о континуираној пловидбености ваздухоплова и ваздухопловних производа, дијелова и уређаја и о одобравању организација и особља које се баве овим пословима, уз изузетак изјаве у увјерењу о враћању у употребу која треба гласити:
"Потврђује се да су у овој потврди о враћању ваздухоплова у употребу наведени радови обављени у складу са Правилником о условима којима морају задовољавати оператори ваздухоплова, особље и организације укључени у одржавање и вођење континуиране пловидбености EASA ваздухоплова током коришћења у посебним активностима, осим ако није другачије спецификовано, и да се у односу на те

радове ваздухоплов сматра спремним за враћање у употребу."

или у случају да се издаје на енглеском језику:

"Certifies that the work specified except as otherwise specified was carried out in accordance with 'Regulation on conditions to be met by operators, personnel and organizations involved in the maintenance and continuing airworthiness management of EASA aircraft while used in the specific state activities' and in respect to that work the aircraft is considered ready for release to service."

- (3) Организација одобрена за одржавање ваздухоплова током коришћења у посебним активностима, мора се током одржавања тих ваздухоплова придржавати поступка описаних у организационом приручнику, осим уколико је другачије описано специфичним поступцима у додатку приручника.
- (4) Додатак организационог приручника мора садржавати:
- изјаву одговорног лица организације да додатак није дио организационог приручника, те да се додатак односи само на поступке са ваздухопловима током коришћења у посебним активностима;
 - поступак за обезбјеђивање да увјерење о враћању ваздухоплова у употребу током коришћења у посебним активностима буде као што је прописан овим правилником;
 - поступак за препознавање да ли се ваздухоплов тренутно користи у посебним активностима;
 - поступак за препознавање сваког почетка и краја коришћења у посебним активностима; и
 - остале поступке који се разликују од поступака одобрених у организационом приручнику.

Члан 9.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу шест мјесеци од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-287-1/15

26. марта 2015. године

Бања Лука

Генерални директор

Ђорђе Ратковица, с. р.

Na osnovu člana 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i člana 14. stav (1) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

**PRAVILNIK
O UVJETIMA KOJE MORAJU ZADOVOLJAVATI
OPERATORI ZRAKOPLOVA, OSOBLJE I
ORGANIZACIJE UKLJUČENI U ODRŽAVANJE I
VOĐENJE KONTINUIRANE PLOVIDBENOSTI EASA
ZRAKOPLOVA TOKOM KORIŠTENJA U POSEBNIM
AKTIVNOSTIMA**

Члан 1.

(Предмет)

Ovim pravilnikom se propisuju zahtjevi koje moraju zadovoljavati operatori zrakoplova, osoblje i organizacije uključeni u održavanje i vođenje kontinuirane plovibenosti EASA zrakoplova upisanih u Registar civilnih zrakoplova Bosne i Hercegovine tokom korištenja tih zrakoplova u posebnim aktivnostima.

Члан 2.

(Појмови)

Појмови који се користе у овом правилнику имају слjedeће значење:

- EASA zrakoplov:** Zrakoplov za koji se smatra da ima EASA važeći certifikat tipa ili ograničeni certifikat tipa i za koje je inicijalno izdano Uvjerjenje o plovibenosti na obrascu EASA Form 25, odnosno, Ograničeno uvjerenje o plovibenosti na obrascu EASA Form 24.
- Posebne aktivnosti:** Aktivnosti navedene u članu 1. stav 2. tačka (a) Pravilnika o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Evropske agencije za sigurnost zračnog prometa: vojne, carinske i policijske aktivnosti, aktivnosti potrage i spašavanja, protivpožarne aktivnosti, aktivnosti obalne straže ili slične djelatnosti i službe.
- Certifikat:** bilo koji oblik priznanja da je aeronautički proizvod, dio i uređaj, organizacija ili osoba u skladu sa primjenjivim zahtjevima, uključivši odredbe ovoga pravilnika.
- EASA:** Evropska agencija za sigurnost zračnog prometa.
- Operator:** Fizička ili pravna osoba koja zrakoplov koristi za obavljanje posebnih aktivnosti.

Члан 3.

(Primjenjivi zahtjevi)

Na održavanje i vođenje kontinuirane plovibenosti zrakoplova, tokom korištenja EASA zrakoplova u posebnim aktivnostima, primjenjuje se Pravilnik o kontinuiranoj plovibenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima.

Члан 4.

(Nadležno tijelo)

Za nadzor primjene ovoga pravilnika nadležno tijelo je Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BHDCA).

Члан 5.

(Važnost certifikata)

Certifikati izdani zrakoplovima u skladu sa Pravilnikom o certifikaciji zrakoplova, projektnih i proizvodnih organizacija ili Pravilnikom o kontinuiranoj plovibenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i osoblja koje se bave ovim poslovima prije njihova korištenja u posebnim aktivnostima, a tokom korištenja zrakoplova u posebnim aktivnostima, smatraju se isključivo nacionalnim certifikatima izdanima u skladu sa odredbama ovoga pravilnika.

Члан 6.

(Обавезе оператора зракоплова)

- Operator zrakoplova mora osigurati da u svakome trenutku iz knjižice zrakoplova bude jasno vidljivo da li se zrakoplov trenutno koristi u posebnim aktivnostima.
- Ako se zrakoplov u posebnim aktivnostima koristi povremeno, operator zrakoplova mora osigurati da svaki početak i kraj tih aktivnosti bude zabilježen u knjižicu zrakoplova.
- Prije početka aktivnosti, koje nisu posebne aktivnosti, operator zrakoplova mora osigurati putem odgovarajuće odobrene organizacije za vođenje kontinualne plovibenosti da zrakoplov zadovoljava zahtjeve Dijela M Pravilnika o kontinuiranoj plovibenosti zrakoplova i zrakoplovnih proizvoda, dijelova i uređaja i o odobravanju organizacija i